

TEENDŐK

VÁLSÁGHELYZET VAGY FEGYVERES KONFLIKTUS ESETÉN

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Válságkezelési Főosztály
A Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma

FONTOS SZÁMOK

Tanuljon meg elsősegélyt nyújtani. Tudása életet menthet. Ha Ön az első egy baleset vagy más súlyos esemény helyszínén, szükség szerint hívja az alábbi számokat:

112

egész Európa területén érvényes általános segélyvonal, amely folyamatosan elérhető, és amelyen SMS formájában is lehet segítséget kérni.

150

Tűzoltók

155

Mentőszolgálat

158

Rendőrség

159

Városi rendőrség

18 300

Hegyi mentők

TARTALOM

Legyen felkészült: Válsághelyzeti útmutató pontokban	4
Bevezetés	6
Hogyan készüljünk fel válsághelyzetekre?	9
Készítse fel magát és otthonát	10
Hogyan szerzek tudomást arról, hogy valami történik?	14
Lista azokról a dolgokról, melyeket ajánlott otthon tartani	16
Mi a teendő figyelmeztető jelzés alatt?	18
Hogyan készüljünk fel egy esetleges evakuálásra?	19
Mit tegyünk egyes válsághelyzetek esetén	22

SZEMÉLYI VÁLSÁGTERV PONTOKBAN

1 Őrizze meg a nyugalmat és kövesse az utasításokat:

- ✓ Figyeljen a hivatalos figyelmeztető jelzésekre és a hatóságok utasításaira, ne engedjen a pániknak és a kétségbeesésnek.

2 Biztosítsa be az alap szükségleteket:

- ✓ **Víz:** Készítsen be egy napra fejenként 3–5 liter ivóvizet; szükség esetén a vizet forralja át
- ✓ **Étel:** Készítsen be tartós élelmiszereket, melyek áram nélkül gyorsan elkészíthetők
- ✓ **Gyógyszer:** Készítsen be otthoni elsősegélycsomagot és nélkülözhetetlen gyógyszerekből álló készletet.

3 Tartson meleget és biztonságot:

- ✓ Öltözzön rétegesen, éljen az alternatív fűtési források lehetőségeivel (pl. kályha, kandalló, gyertyák).
- ✓ Gyűljenek össze a családtagjaival egy biztonságos helyen és biztosítsák be a házukat (zárják be az ajtókat, ablakokat, illetve szigeteljék be ezeket).

4 Kommunikáció:

- ✓ Kövesse az aktuális információkat a televízióban, rádióban, interneten és a helyi információs csatornákon.
- ✓ Tartsa a kapcsolatot a rokonaival és szomszédjaival és ellenőrizze az információk hitelességét.

5 Készítsen evakuációs tervet:

- ✓ Ismerkedjen meg az evakuációs útvonalakkal és azokkal a helyekkel, ahol a hozzátartozóival találkozhatnak.
- ✓ Készítsen evakuációs poggyászt a legszükségesebb holmikkal (személyes iratok, pénz, gyógyszerek, élelmiszerek, ruházat).

6 Segítsünk másoknak:

- ✓ Ellenőrizze, hogy a hozzátartozói, szomszédjai biztonságban vannak-e
- ✓ Segítsék és támogassák egymást a válsághelyzetek megoldásában

Ez a broszúra tájékoztató anyagként szolgál a lakosság felkészültségének javítására válsághelyzet, vagy fegyveres konfliktus idején.

A polgárok egyéni szükségéi különbözhetnek annak függvényében, hogy városi környezetben vagy vidéken, illetve hogy házban vagy lakásban élnek.

A broszúrában foglalt információkat tekintse általános útmutatóknak.

Vészhelyzet esetén azokat alkalmazza, melyek az adott pillanatban a legbiztonságosabbak az Ön és a környezete számára. A válsághelyzet eredményezheti azt, hogy a társadalom nem a megszokott módon fog működni. A klímaváltozások egyre gyakrabban előforduló árvizeket vagy erdőtüzeket eredményeznek. A világ többi részén előforduló incidensek némely termékek és szolgáltatások hiányát, leállítását okozhatják. Fontos információs rendszerek kiesése pedig befolyásolhatja az energiaszolgáltatást és egészségügyi ellátást.

Rövid időn belül a hétköznapi élet problémássá válhat:

- ✓ a boltokban élelmiszer, gyógyszer, gyógyászati eszközök és egyéb termékek hiánya merülhet fel,
- ✓ az élelmiszerek elkészítése és tárolása nehézségekbe ütközhet,
- ✓ nem fog tudni üzemanyagot tankolni az autójába,
- ✓ a vízellátás, a fűtés és az áramszolgáltatás leáll/szünetel, a banki szolgáltatások leállnak, készpénz felvétele bank automatából nem lesz lehetséges,
- ✓ előfordul a mobil- és internet hálózat kiesése,
- ✓ a nyilvános közlekedés leáll, az utak le lesznek zárva.

HOGYAN KÉSZÜLJÜNK FEL A VÁLSÁGHELYZETEKRE

A községek koordinálják az alapvető szolgáltatások működésének biztosítását, mégpedig társadalmi válság esetén is. Ide tartoznak az olyan szolgáltatások, mint az ivóvízellátás, az egészségügyi dolgozók, rendőrség valamint tűzoltó – és mentőegységek koordinálása, idősek és fogyatékkal élők ellátása, stb.

De Ön, mint magánszemély és állampolgár is felelős saját magáért. A saját felkészültségével hozzájárulhat a válsághelyzetek hatékonyabb leküzdéséhez. A megfelelő felkészülés lehetővé teszi Önnek a válsághelyzetekkel való könnyebb megbirkózást függetlenül attól, hogy a válságot mi okozta. Rendkívüli események idején elsősorban azoknak nyújtanak segítséget, akik arra leginkább rászorulnak, ezért a lakosság egy részének arra is fel kell készülnie, hogy egy ideig egyedül is megbirkózzon a válsághelyzettel.

Minél felkészültebb, annál nagyobb lehetősége lesz segíteni másoknak, akik nem rendelkeznek hasonló lehetőségekkel vagy képességekkel.

A legfontosabb, hogy legyen vize, élelme, melege, gyógyszere, és hogy képes legyen információhoz jutni az illetékes hatóságoktól és a médiától. Képesnek kell lennie arra is, hogy kapcsolatot teremtsen és tartson a hozzátartozóival.

élelem

víz

gyógyszer

meleg

illetékes
szervek

hozzátartozókkal
való kapcsolat

KÉSZÍTSE FEL MAGÁT ÉS A HÁZTARTÁSÁT

Készüljön fel, hogy ne kelljen mindent egyszerre beszereznie, amikor valami komoly dolog történik.

A vészhelyzetre való felkészülés során öt **kulcsfontosságú területre** összpontosítson, melyek: a víz, az élelem, a meleg, a gyógyszerek, a kommunikáció.

Szükségletei eltérőek lesznek a környezettől, a válsághelyzet típusától, illetve az Ön lehetőségeitől és szükségleteitől függően.

Víz

A tiszta ivóvíz nélkülözhetetlen:

- ✓ készítsen be fejenként 3 – 5 liter ivóvizet egy napra,
- ✓ gondoskodjon ivóvízről az állatok számára is,
- ✓ további ivóvizet tároljon alaposan kitisztított fémdobozokban, palackokban, tartályokban, vagy más edényekben úgy, hogy felkészült legyen az ivóvízellátás esetleges leállítására,
- ✓ a vizet sötét hűvös helyen tárolja,
- ✓ ha nincs meggyőződve az ivóvíz minőségéről – forralja át, fagyassza le PET palackokban – ezeket jeges borogatásra, illetve extra ivóvízként használhatja. A palackokat ne töltsen meg teljesen, **fagyasztáskor kifakadhatnak.**

Ne feledkezzen meg a higiénéről. Jó ha van vécéhasználattal kapcsolatos terve is arra az esetre, ha néhány napig nem lenne vízellátás, leállítás vagy más ok miatt.

Élelem

Fontos tartani otthon többlet élelmet, amely elegendő kalória mennyiséget biztosít. Áramszolgáltatás kiesése idején nem lesz lehetősége a megszokott módon főzni, ezért olyan ételeket válasszon, melyek gyorsan elkészíthetők és szobahőmérsékleten tárolhatók. Kemping tűzhely, grillsütő, tüzelő anyag és gyufa segítségével megkönnyítheti a főzést áramkiesés idején. Gondoljon arra, hogy:

- ✓ először a hűtőben tárolt élelmiszereket használja fel (hogy áramkiesés esetén ne romoljanak meg),
- ✓ feleslegesen ne nyissa ki a fagyasztót,
- ✓ némely élelmiszerek télen kint is tárolhatók, ilyenkor védjék meg madarak és egyéb állatok elől,
- ✓ ne feledkezzen meg a táplálékról az állatai számára.

Meleg

A válsághelyzetek könnyebb átvészelése érdekében fontos melegben maradni. Ezen oknál fogva szükséges egy terv arra, hogyan tartsa magát és a háztartását melegen áramkiesés esetén is:

- ✓ öltözzön rétegesen,
- ✓ gyűljenek össze egy helyiségben,
- ✓ szigetelje be az ablakokat, ajtókat, takarja le a padlót,
- ✓ használjon alternatív fűtési forrásokat, például fa tüzelésű kályhát, kandallót vagy gyertyákat.

Ügyeljen a biztonságra:

- ✓ fontolja meg a tűz kockázatát,
- ✓ óvatosan manipuláljon a tüzelő anyagokkal és a nyílt lánggal beltérben – tartsa őket távol az éghető anyagoktól,
- ✓ elalvás előtt oltsa el az összes gyertyát és alternatív fűtőtesteket,
- ✓ a helységet rendszeresen szellőztesse, hogy elegendő oxigén jusson be.

Háziállatok

- ✓ Táplálék, tálak, szájkosár, póráz, hordozó, állatorvosi igazolvány.

Gyógyszerek és gyógyászati eszközök

Készítsen be egy kis házipatikát, hogy képes legyen ellátni az esetleges sérüléseket, tartson készletet a rendszeresen használt gyógyszereiből valamint alapvető gyógyszereket szokásos megbetegedésekre (lázcsillapítás, fájdalom...). Ne halmozzon fel feleslegesen nagy mennyiségű gyógyszert és ellenőrizze a szavatossági időt. A gyógyszereket gyerekektől elzárva tárolja.

Hivatalos információkhoz való hozzáférés, kommunikáció

Válsághelyzetek esetében különösen fontos az **információkhoz való hozzáférés hivatalos kommunikációs csatornákon**, legyen az televízió, rádió, helyi hangosbemondó, illetve internet. **Képesnek kell lennie kideríteni, hogy mi történik, mit kell tennie és mit tesznek az állami szervek és az integrált mentési rendszer egységei. Ne felejtse azonban ellenőrizni az információkat.** Továbbá fontos az is, hogy kapcsolatba tudjon lépni a hozzátartozóival, vagy a barátaival és szükség esetén fel tudja venni a kapcsolatot a mentőalakulatokkal.

Hogyan kommunikáljunk a gyermekekkel?

- ✓ Beszéljen velük egyszerűen és a lehető legnyugodtabban a koruknak megfelelően.
- ✓ Biztosítsa őket arról, hogy ebben a helyzetben nem maradnak egyedül.
- ✓ Bátorítsa őket, hogy fejezzék ki az érzéseiket és tegyenek fel kérdéseket.

VIGYÁZZON a hamis információkkal!

A válságos idők ideálisak hamis információk terjesztésére, pánik vagy propaganda terjesztése céljából. Eppen ezért válsághelyzet idején rendkívül fontos, hogy releváns információkhoz jusson kizárólag **hiteles és hivatalos forrásokból**. Kísérje figyelemmel az állami kommunikációs csatornákat, mint a **televíziót, rádiót és hivatalos kormány weboldalakat**, hogy pontos és aktuális információkhoz jusson.

HOGYAN TUDOM MEG HOGY VALAMI TÖRTÉNIK

A korai figyelmeztető rendszer nélkülözhetetlen eszköz a polgárok védelmében az olyan fenyegetésekkel szemben, mint a természeti katasztrófák, ipari balesetek, egyéb vészhelyzetek, vagy akár egy légitámadás háború idején, stb.

A szirénák figyelmeztető jelzései és a kiegészítő szóbeli tájékoztatás révén a lakosok gyors és egyértelmű tájékoztatást kapnak a veszélyről.

A korai figyelmeztető rendszerek főként figyelmeztető hangjelzésekből állnak, amelyeket szóbeli információk kísérnek (először sziréna szólal meg, majd további szóbeli információk, például „FIGYELEM, VEGYI VESZÉLY!”, „FIGYELEM, LÉGI VESZÉLY!”, „FIGYELEM, VESZÉLYHELYZET VÉGE!”).

Ezzel egy időben fontos követni a tömegtájékoztatási csatornákat (állami televízió, rádió, televízió, községi/városi híradó tájékoztatása).

Az elektronikus szirénás figyelmeztető jelzések jelenlegi lefedettsége 58 %-ról 85 %-ra nőtt az állandó jelleggel lakott területeken, annak köszönhetően, hogy a Szlovák Köztársaság Belügyminisztériuma az Európa Úniós források segítségével kibővítette és korszerűsítette a jelzőszirénák hálózatát (1088 új szirénát telepítettek 720 községben és városban). Ez a bővítés továbbra is folytatódik, aminek köszönhetően Szlovákia vezető országok közé tartozik a figyelmeztető jel lefedettség területén.

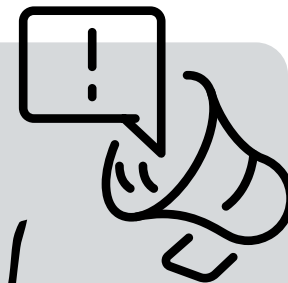

Figyelmeztető jelzések

Minden jelzés jellegzetes hanggal és időtartammal rendelkezik, melyek egy-egy konkrét típusú fenyegetést jeleznek:

- ✓ általános fenyegetés – kétperces hullámzó szirénahang fenyegetésnél vagy rendkívüli esemény keletkezésekor, illetve ha fennáll a rendkívüli esemény következményeinek kiterjedésének lehetősége,
- ✓ vízveszély - hatperces, egyenletes szirénahang, ha a víz pusztító hatása fenyeget,
- ✓ fenyegetés vége, vagy a rendkívüli esemény hatásának megszűnése – kétperces folyamatos szirénahang ismétlés nélkül, amely ezt követően szóbeli információval van kiegészítve a tömegtájékoztatási eszközökön keresztül,
- ✓ sziréna próba – a szirénákat rendszeresen próbálják rendszerint a hónap második péntekén 12:00 órakor. Pánikot megelőzendő, a sziréna próbákat bejelentik a rádió vagy a televízió adásában, a TASR sajtóügynökségen keresztül és egyéb médiákban,
- ✓ 2 percig tartó hullámzó szirénahanggal jelzik hadiállapot és háború idején az ország területét érintő lehetséges légitámadást is.

Ismeri a szirénák hangját?

Általános fenyegetés

2 perces hullámzó hang

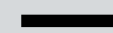
Vízveszély

6 perces folyamatos hang

Fenyegetés vége

2 perces folyamatos hang

Sziréna próba

2 perces folyamatos hang

AJÁNLOTT LISTA ARRÓL HOGY MIT TARTSUNK BEC SOMAGOLVA OTTHON

Élelem és víz

- ✓ tartós élelmiszerek: gabonafélék, cereáliák, tészták, rizs, kuskusz, instant burgonyapüré, tejpor, tortilla, kétszersültek, kekszek, só, fűszerek,
- ✓ zöldségek: burgonya, sárgarépa, káposzta,
- ✓ konzervek: paradicsom (szeletelt, püré), zöldség, gyümölcs és készételek,
- ✓ magas fehérjetartalmú élelmiszerek: szárított vagy konzervált hús és halak, csicseriborsó, bab, lencse, tubusos sajt,
- ✓ magas zsírtartalmú élelmiszerek: növényi olaj, pesztó, szárított paradicsom olajban, mogyoróvaj, diók és magvak,
- ✓ magas energiatartalmú élelmiszerek: gyümölcspuding, dzsem, csokoládé, méz, proteinszeletek és aszalt gyümölcs,
- ✓ italok: víz/ásványvíz, kávé, tea, forró csokoládé keverék, dzsúsz vagy tej (tartósított, szójatej),
- ✓ gyermekételek: kása, csecsemőtápszer, zabpehely, gyümölcspüré,
- ✓ állateledel,
- ✓ ivóvizet palackok/dobozok, fedéllel vagy csappal ellátott palackok/edények.

Ruházat, takarók, hő- és fényforrások

- ✓ meleg öltözet: gyapjú/kinti öltözet minden időjárásra,
- ✓ vastag zoknik, sapkák, kesztyűk, sálak,
- ✓ váltás cipők (meleg, vízhatlan),
- ✓ takarók, kemping vagy jóga matracok alvásra, hálósákok,
- ✓ gyertyák, teagyertyák,
- ✓ gyufa vagy öngyújtó,
- ✓ alternatív hőforrások, melyek áram nélkül működnek, például gáz vagy paraffin melegítők,
- ✓ alkoholos tűzhely és üzemanyag,
- ✓ üzemanyag tartályban (benzin, nafta),
- ✓ tűzoltókészülék,
- ✓ elemlámpa, fejlámpa.

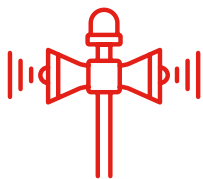
Kommunikáció

- ✓ elemekkel vagy napelemekkel működő rádió,
- ✓ tartalék elemek,
- ✓ mobiltelefon és feltöltött tartalék elemek (powerbank),
- ✓ mobiltöltő,
- ✓ készpénz, kis címletekben
- ✓ iratok, fontos okiratok,
- ✓ fontos telefonszámok papírra felírva.

Gyógyszerek, egészségügyi és higiéniai eszközök

- ✓ elsősegélykészlet és egyéb szükséges gyógyszerek (vényre/vény nélkül kapható),
- ✓ zsebkendők, toalettpapír,
- ✓ nedvesített törlőkendők, kézfertőtlenítők,
- ✓ pelenka és tisztasági betét,
- ✓ zacskók, kukazsákok.

TEENDŐK VÉSZJELZÉS ALATT

- ✓ **őrizze meg a nyugalmát** – ne essen pánikba és kövesse az illetékes hivatalok utasításait,
- ✓ **kövesse az információkat és tartsa be az utasításokat** – az állampolgárok számára az információkat és az utasításokat a helyi hangosbemondó és a televízió, illetve a rádió közvetíti,
- ✓ **keressen biztonságos helyet:**
 - általános fenyegetés esetén rejtőzzön el egy biztonságos helyen (pl. pincében, zárt helyiségben),
 - vízveszély esetén menjen magasabban fekvő helyre,
 - veszélyes anyag fenyegetése esetén zárják és tömítsék el az ablakokat, ajtókat, szellőzőnyílásokat,
- ✓ **segítsen másoknak** – ellenőrizze, hogy a hozzátartozói biztonságban vannak-e és segítsen azoknak, akiknek szüksége van rá. Közben ügyeljen a saját biztonságára.

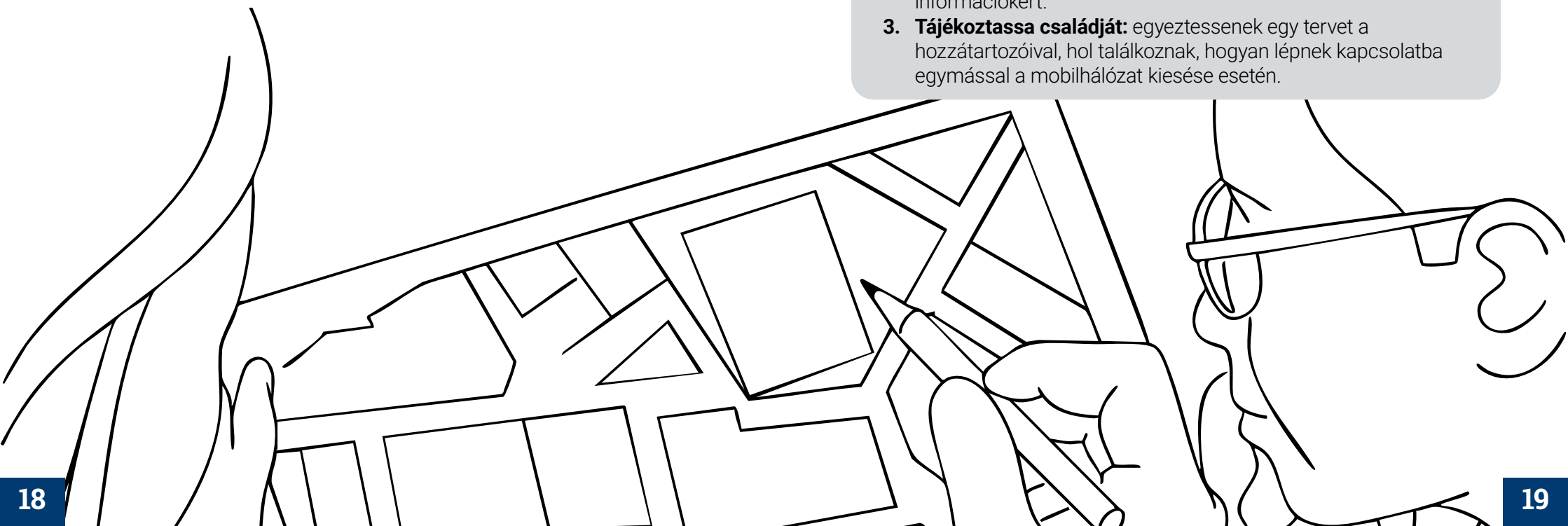
HOGYAN KÉSZÜLJÜNK FEL AZ ESETLEGES EVAKUÁCIÓRA

Az evakuáció egy az állampolgárok életének és egészségének védelmére irányuló intézkedés olyan válsághelyzetek esetére, mint például áradások, szélviharok, ipari balesetek és egyebek. A helyes cselekvés az ilyen helyzetekben életet és egészséget menthet.

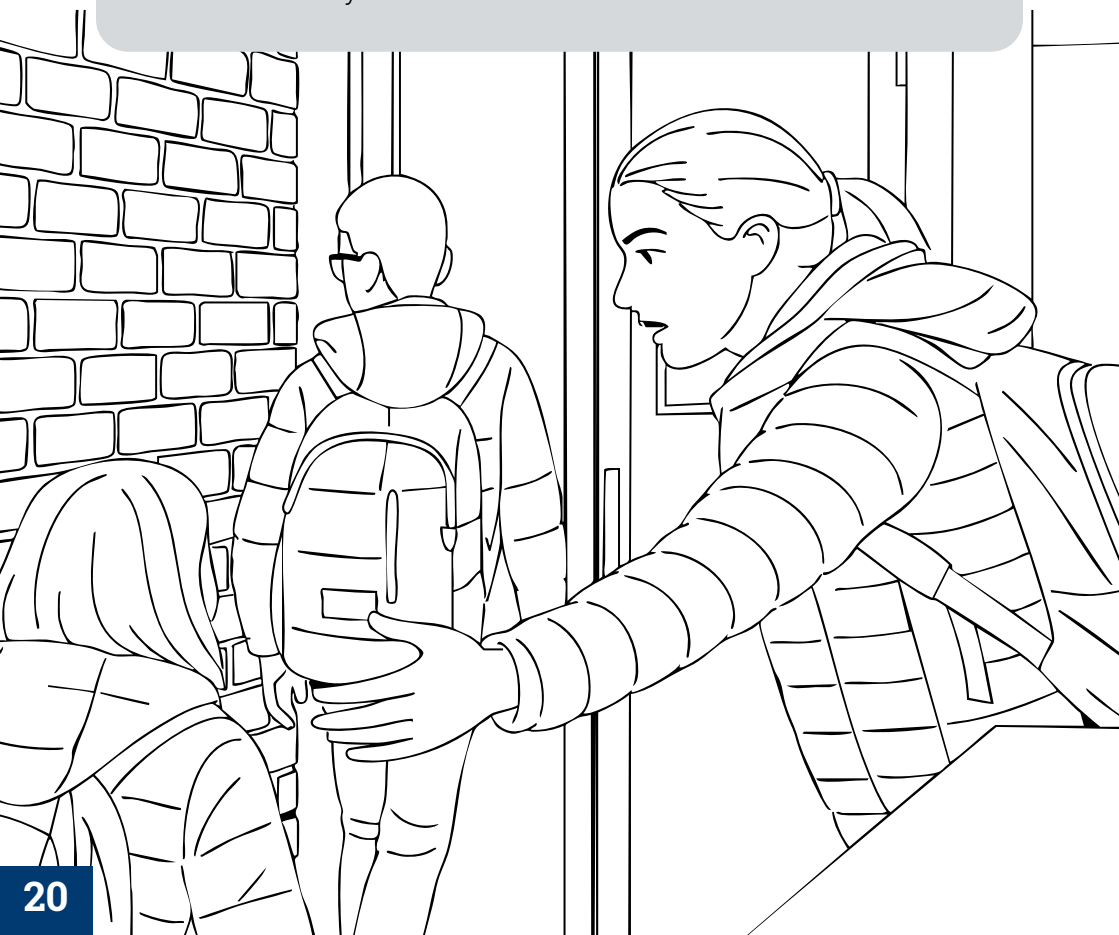
Evakuáció előtt

1. **Legyen felkészülve:** ismerkedjen meg az evakuációs útvonalakkal a közösségben, városában, legyen elkészítve az evakuációs poggyásza a legfontosabb dolgaival.
2. **Kövesse az utasításokat:** figyelje az illetékes helyi hivatalok weboldalait a televíziót, rádiót és az internetet friss aktuális információkért.
3. **Tájékoztassa családját:** egyeztessenek egy tervet a hozzátartozóival, hol találkoznak, hogyan lépnek kapcsolatba egymással a mobilhálózat kiesése esetén.

Evakuáció közben

1. **Őrizze meg a nyugalmát:** a pánik nem segít. Segítsen a gyerekeknek, időseknek és fogyatékkal élő személyeknek.
2. **Biztosítsa be az otthonát:** zárja el a gázt, a vizet és az áramot, zárja be az ajtókat és az ablakokat és a helyzethez mérten biztosítsa be a történelmi vagy kulturális értékkel bíró tárgyakat (árvíz esetén a lehető legmagasabb helyre kell helyezni).
3. **Tartsa be az utasításokat:** kövesse a rendőrség, tűzoltóság vagy az illetékes szervek utasításait.
4. **Ne késlekedjen:** távozzon a lehető leggyorsabban, de biztonságosan. Ne becsülje alá a helyzetet.
5. **Használja az evakuációs útvonalakat:** kerülje el a veszélyes helyeket, mint például az elárasztott területeket, vagy a beomlott helyeket.

Evakuáció után

1. **Regisztráció:** a biztonságos helyre való érkezése után regisztráljon az illetékes hivataloknál.
2. **Kövesse az információkat:** hazatérésre vonatkozó utasításokat majd csak a veszélyhelyzet vége után kap.
3. **Segítsen másoknak:** amennyiben lehetséges ajánljon fel segítséget más evakuált személyeknek.
4. **Tárja fel a károkat:** hazatérése után ellenőrizze az ingatlan állapotát, dokumentálja fotókkal és szükség esetén lépjen kapcsolatba a biztosítóval.

Evakuációs poggyász

Vigyen magával poggyászt, melynek a súlya szervezett evakuáció esetén nem haladhatja meg a:

- ✓ 25 kg felnőtt személy esetén,
- ✓ 15 kg gyermek esetén,
- ✓ 5 kg kézipoggyász az első és a második pontban feltüntetett poggyáson kívül.

Mit csomagoljunk

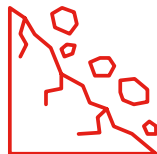
- ✓ személyi iratok (fotózza le a mobiltelefonjába a legfontosabb iratait – személyazonossági igazolvány, egészségbiztosítási igazolvány stb.), pénz, bankkártyák,
- ✓ gyógyszerek és szükséges egészségügyi eszközök,
- ✓ alap élelmiszer és ivóvíz 2-3 napra,
- ✓ személyes tisztálkodási cikkek,
- ✓ zseblámpa,
- ✓ takaró vagy hálósák,
- ✓ váltás alsónemű, váltás ruha, váltás lábbeli, vízhatlan köpeny,
- ✓ becsomagolhat ékszereket és kisebb értékes tárgyakat is.

HOGYAN CSELEKEDJÜNK KÜLÖNBÖZŐ VÁLSÁGHELYZETEKBE

Heves esőzések és árvizek

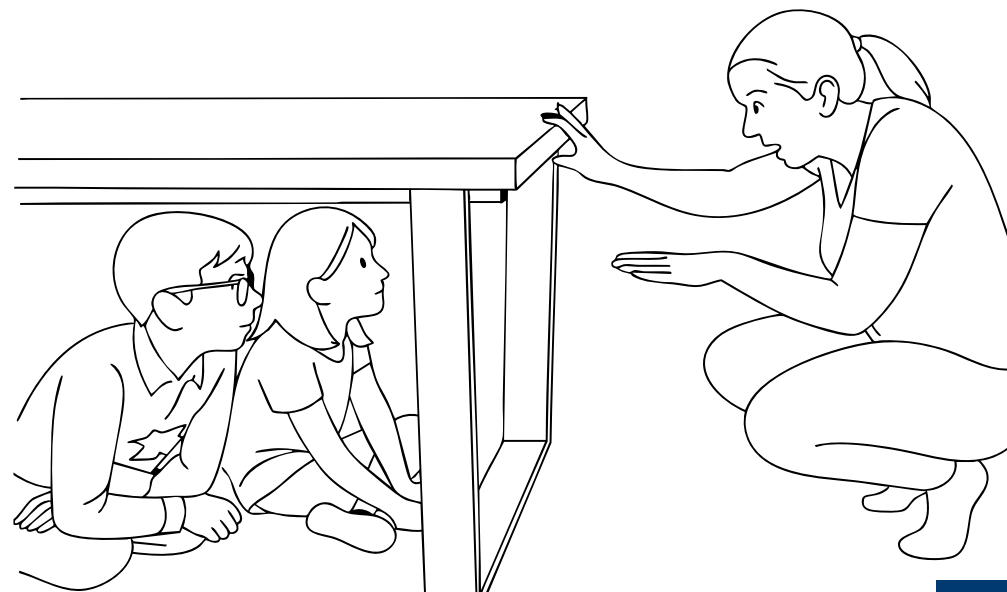
- ✓ zárjon be minden ablakot és ajtót,
- ✓ kövesse az időjárást és a híreket,
- ✓ távolítsa el minden olyan anyagot, amely reagálhat a vízzel, mint például mérgeket, savakat vagy maró anyagokat,
- ✓ kapcsolja ki az áramot, zárja el a vizet, gázt,
- ✓ készítsen evakuációs poggyászt,
- ✓ bizonyosodjon meg róla, hogy a hozzátartozói, szomszédjai rendelkeznek minden információval és nyújtsa nekik szükséges segítséget, közben ügyeljen a saját biztonságára,
- ✓ kerülje a kockázatos területeken való utazást,
- ✓ ne hajtson át elárasztott utakon, ha nem ismeri a víz mélységét,
- ✓ gyorsan szálljon ki az autóból, melyet elönt a víz,
- ✓ abban az esetben, hogy időszűkébe került árvíz alatt, azonnal szakítsa meg minden tevékenységet és menjen biztonságos, magasan fekvő helyre,
- ✓ a biztonságos helyről hívja a 112 számot,
- ✓ várjon a további utasításokra.

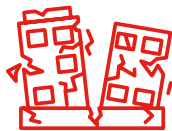
Földcsuszamlások, sárlavinák

Földcsuszamlás veszélye leginkább heves esőzések idején áll fenn, főként, amikor a föld már vízzel át van itatva a hosszan tartó esőzésektől.

- ✓ Őrizze meg nyugalmát és lélekjelenlétét, figyeljen meg minden változást a környezetében:
 - szokatlan zajokat a környezetében (például a fák és a sziklák recsegése/zöreje),
 - a folyam vízszintjének hirtelen változása,
 - látható változások a föld felszínén.
- ✓ Kövesse a híreket a tömegmédiában.
- ✓ A biztonságos helyről hívja a 112 számot.
- ✓ Várjon a további utasításokra.
- ✓ Bizonyosodjon meg róla, hogy a hozzátartozói, szomszédjai rendelkeznek minden információval és nyújtsa nekik szükséges segítséget, közben ügyeljen a saját biztonságára.
- ✓ **Ha épületben tartózkodik:**
 - tartózkodjon a lehető legtávolabb az esetleges veszélytől és magasabb emeleten,
 - rejtőzzön egy masszív bútordarab alá.
- ✓ **Ha a szabadban tartózkodik:**
 - távolodjon el a földcsuszamlás, illetve sárlavina útvonalától a legközelebbi magasan fekvő helyre, amely kívül esik a földcsuszamlás, illetve sárlavina útjától
 - ha lehetetlen biztonságba menekülni, rejtőzzön el egy facsoport mögött, vagy a legközelebbi és a lehető legellenállóbb épületbe.

Földrengés

- ✓ Ha egy épületben tartózkodik, maradjon bent, ha a szabadban tartózkodik, maradjon kint – a legtöbb baleset a pánikszerű helyváltoztatások folyamán történik.
- ✓ Őrizze meg nyugalmát és lélekjelenlétét.
- ✓ Bizonyosodjon meg róla, hogy a hozzátartozói, szomszédjai rendelkeznek minden információval és nyújtson nekik szükséges segítséget, közben ügyeljen a saját biztonságára.
- ✓ Az épületben gyorsan keressen egy megfelelő helyet, álljon egy tartófal mellé vagy ajtókeret közé, de soha ne ablakhoz.
- ✓ Esetleg bújjon egy asztal alá, vagy a legközelebbi ellenálló tárgy alá.
- ✓ Ne szálljon be a liftbe és ne menjen a lépcsőre.
- ✓ A szabadban tartózkodjon a lehető legtávolabb a magasfeszültségű vezetékektől, fáktól, emlékművektől, stb.
- ✓ Ne maradjon szűk utcákban, elkerülhetetlen esetekben keressen menedéket a legközelebbi kapualjban.
- ✓ Ne használjon nyílt tüzet – robbanás veszélye és későbbi tűz miatt.
- ✓ Járművel való közlekedés esetén azonnal álljon meg a nyílt területen és ne szálljon ki amíg a rengések tartanak.

Havazás okozta veszélyhelyzet

- ✓ Korlátozza az autóval való közlekedést a járművek elakadásának veszélye miatt.
- ✓ Ne blokkolja az eltakarított utakat, a mentőalakulatok szabad haladása miatt.
- ✓ Kövesse az időjárás alakulásának előrejelzését a Szlovák Hidrometeorológiai Intézet honlapján: Slovenský hydrometeorologický ústav.
- ✓ Ne parkoljon fák alatt és rossz állapotban lévő épületek közelében.
- ✓ Biztosítsa be a háziállatokat.

Alacsony hőmérsékletek

- ✓ Ne tartózkodjon túlságosan hosszú ideig a fagyos levegőn, a sport tevékenységeket helyezze át beltérbe.
- ✓ Ne érintsen meg szabad kézzel fagyott fém tárgyakat.
- ✓ Rendszeresen krémezze a kezét és arcát zsíros krémmel, használjon zsíros ajakbalzsamot.
- ✓ Öltözzön rétegesen, viseljen meleg zoknit, sapkát, sálát és kesztyűt, a ruházatának a felső rétege legyen szél-, eső-, és hóálló, tartson kéznél tartalék ruhát átázás esetére.
- ✓ Háziállatait is védje a fagytól.

Hőségek

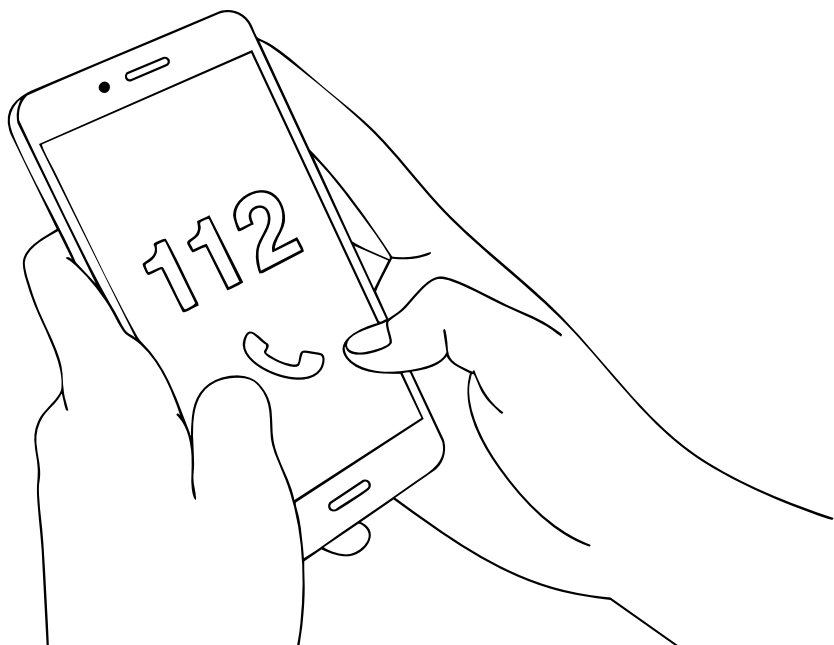

- ✓ Lehetőség szerint tartózkodjon árnyékban.
- ✓ Ügyeljen az elegendő folyadékbevitelre, részesítse előnyben a könnyű ételeket, öltözzön megfelelően.
- ✓ Biztosítsa be az otthonában és munkahelyén az ablakokat és tetőablakokat a tűző nap ellen megfelelő árnyékolással, például rolókkal.
- ✓ Naponta legalább egyszer frissítse fel magát langyos zuhannyal (vigyázzon a túl hideg vízzel).
- ✓ Használjon napfényvédő tartalmú arckrémeket.
- ✓ Semmilyen körülmények között ne hagyjon gyermekeket és háziállatokat a parkoló autókban.
- ✓ Biztosítson elegendő folyadékot az állatoknak, gondoskodjon számukra árnyékról ahová elbújhatnak a nap sugarai elől.

Blackout – áramkiesés hosszú időre

- ✓ **Tartalékoljon ételt és italokat:** mindenkinek szüksége van italtartalékokra (ásványvíz, gyümölcslevek), és étel tartalékokra a háztartás minden tagjának, mégpedig legalább 14 napra. Egy személyre az ajánlott napi vízmennyiség minimum 4 liter (2 liter ivásra és 2 liter főzésre és tisztálkodásra). Készítsen be tartósított, tápláló és könnyen tárolható élelmiszereket.
- ✓ **Készítsen be tartalék fényforrást:** LED lámpák, gyertyák, öngyújtók, elemlámpák tartalék elemekkel, fejlámpa, petróleum lámpa. Óvatosan manipuláljon velük.
- ✓ **Készítsen be tartalék főzőeszközöket:** spiritusz- vagy denaturált szesz, gáztűzhely, grill. Óvatosan manipuláljon velük.
- ✓ **Biztosítson be vevőkészüléket:** elemes rádió tartalék elemekkel. Ne feledkezzen meg az autórádióról sem.
- ✓ **Készítsen be elsősegélydobozt** – kötszereket, fontos gyógyszereket, Önnek előírt gyógyszereket és egyebeket.
- ✓ **Biztosítson be készpénzt:** ajánlott tartani otthon elegendő készpénzt, a javasolt összeg az egy hétre való napi bevásárlások duplája.
- ✓ **Készítsen be tisztálkodási eszközöket:** fogkefe, fogkrém, szappan, sampon, toalett papír, tisztasági betét vagy tampon, hatékony tisztítószer, kukazsákok, tisztítószer.

Vihar és erős szél

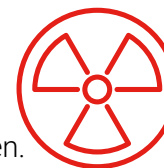
- ✓ Ha nem muszáj, ne hagyja el az otthonát.
- ✓ Ne tartózkodjon nyitott terepen.
- ✓ Zárja és biztosítsa be az ablakokat és ajtókat.
- ✓ Távolítsa el az udvarokról a szabadon elhelyezett tárgyakat.
- ✓ Ne parkoljon fák alatt és rossz állapotban lévő épületek közelében.
- ✓ Biztosítsa be a háziállatait.
- ✓ Óvakodjon a hegyekben és parkokban történő mozgástól.
- ✓ Ne vezessen könnyű vagy nem megrakodott teherautót nyílt szeles területeken.

Tűz

- ✓ Az észlelt tüzet haladéktalanul és biztonságos helyről jelentse a **150** vagy a **112** segélyvonal számán.
- ✓ Ha lehetséges, oltsa el a tüzet, vagy tegyen szükséges intézkedéseket a tűz továbbterjedése ellen.
- ✓ Zárja el a gázt és az áramot.
- ✓ Azonnal hagyja el a veszélyeztetett területet.
- ✓ Tájékoztassa a személyeket, akiket veszélyeztethet a tűz.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Tegye szabaddá az elérési útvonalakat a mentőegységek számára - legalább 3 méterre.
- ✓ A bevetés parancsnokának, a tűzoltóegység parancsnokának vagy a polgármesternek utasítására nyújtson tárgyi vagy személyi segítséget.

Radioaktív szivárgás

- ✓ Ha nyitott területen tartózkodik, azonnal keresse meg a legközelebbi épületet.
- ✓ A lehető leggyorsabban rejtőzzön el egy zárt helyiségben.

- ✓ Abban az esetben, ha kapcsolatba kerülhetett radioaktív anyagokkal még mielőtt elrejtőzött:
 - az épületbe való belépés előtt a szennyezett felső ruházatot és cipőt helyezze légmentes csomagolásba és ne használja ezeket,
 - alaposan mosson kezet, arcot és haját, öblítse ki a szemét, száját, tisztítsa ki az orrát és a fülét,
 - zuhanyozzon le és váltson alsóneműt.
- ✓ Tartózkodjon a ház középső helységeiben a földszinten vagy a pincében.
- ✓ Zárja be az ablakokat és ajtókat és tömítse el ezeket.
- ✓ Kapcsolja ki a szellőztetést és tömítse el az összes nyílást.
- ✓ Kövesse figyelemmel az információkat a hivatalos kommunikációs csatornákon.
- ✓ Készítsen be improvizált védekezési eszközöket.
- ✓ Készítsen be evakuációs poggyászt.
- ✓ Biztosítsa be az élelmiszereit és víztartalékait a lehetséges szennyeződés ellen légmentesen lezárt tárolóedényekben.
- ✓ Ne fogyasszon nem védett élelmiszereket, gyümölcsöt és zöldséget.
- ✓ Etesse és itassa meg háziállatait és zárja őket szállító bokszokba.
- ✓ Várja a további utasításokat.
- ✓ Evakuációt vagy az épület elhagyását csak a mentőegység utasítása alapján vagy hivatalos kijelentés alapján végezzen.

Veszélyes biológiai anyagok szivárgása

- ✓ Azonnal hagyja el a veszélyeztetett területet.
- ✓ Kövesse az illetékes személyek által kiadott utasításokat.
- ✓ Alakítson ki egy elszigetelt teret, gátolja meg a levegő áramlását, a teret rendszeresen fertőtlenítsen.
- ✓ Kövesse az információkat a hivatalos kommunikációs csatornákon.
- ✓ Következtesen tartsa be a karantén, higiéniai, antiepidemiológiai és antiepzootikus intézkedéseket.
- ✓ Ne használjon vizet ismeretlen forrásokból és készítsen tartalékokat, a vizet forralja át, vagy vegyileg tisztítsa meg.
- ✓ Az élelmiszereket és vizet légmentesen lezárt kiferőtlenített edényekben tárolja.
- ✓ Ügyeljen a személyes higiéniára és ne érintsen gyanús tárgyakat.
- ✓ Betegség tünetei esetén azonnal keressen orvosi segítséget.

Veszélyes vegyi anyagok szivárgása

- ✓ Haladéktalanul hagyja el a veszélyeztetett területet.
- ✓ Bújjon el egy zárt helységben.
- ✓ Alakítson ki egy elszigetelt zárt teret.
- ✓ Kapcsolja ki a szellőzést és a klimatizációt.
- ✓ Oltsa el a nyílt lángot.
- ✓ Kapcsolja ki a gázkészülékeket.
- ✓ Kövesse az információkat a hivatalos kommunikációs csatornákon.
- ✓ Védje a légutait utait és a szemét.
- ✓ Készítsen be evakuációs poggyászt.
- ✓ Csak igazán elengedhetetlen esetekben telefonáljon.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Etesse és itassa meg a háziállatait, adjon nekik vizet és zárja őket szállító bokszokba.
- ✓ Órizzze meg nyugalmát és lélekjelenlétét, várja a további utasításokat.
- ✓ Soha ne rejtőzön pincébe vagy a terep egyenetlenségeibe.

Veszélyes anyagok szivárgásával egybekötött közlekedési baleset

- ✓ Állítsa le a járművet úgy, hogy ne blokkolja az egész utat.
- ✓ Óvja a légutait improvizált védőeszközökkel.
- ✓ Kapcsolja ki a jármű motorját és gyorsan hagyja el a fertőzött teret, ne közelítsen a karambolozott járműhöz, amelyből veszélyes anyag szivárog.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Jelentse a balesetet a **112** segélyvonal számán.
- ✓ Ne érintse a veszélyes anyagot, sem az ezzel szennyezett tárgyakat.
- ✓ Várjon a további utasításokra és cselekedjen azok szerint.

Terrortámadás robbanóanyagok használatával

- ✓ Ha a támadás abban az épületben zajlik, amelyben Ön tartózkodik, azonnal és biztonságosan hagyja el a veszélyes területet.
- ✓ Hívja a **158** vagy **112** számot, ezenfelül feleslegesen ne telefonáljon.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Ne használjon nyílt lángot és ne kapcsoljon be elektromos készülékeket.
- ✓ Védje a légutait.
- ✓ Ha lehetséges, zárja el a gázt és a villanyt.

Lőfegyver jogtalan használata

- ✓ Ha lehetősége van kihasználni a menekülési utat, meneküljön el.
- ✓ Csak a mobiltelefonját vigye magával és kapcsolja azt csendes üzemmódba.
- ✓ Figyelmeztesse másokat a veszélyzónába való belépés előtt.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Ha nem tud elmenekülni, rejtőzzön egy biztonságos helyen, zárja az ajtót kulcsra és a kulcsot hagyja a zárban.
- ✓ Ne tartózkodjon ablakok közelében, rejtőzzön nagy masszív tárgyak mögé.
- ✓ Közvetlen veszély esetén harcoljon. Fegyverként használja a környezetében található tárgyakat: bot, öv, kulcs, kancsó, kés, tűzoltókészülék és hasonló.
- ✓ Ha épületen kívül tartózkodik, azonnal hagyja el a veszélyeztetett helyet.

Gyanús küldemény átvétele

- ✓ Ne nyissa ki, ne rázogassa.
- ✓ Helyezze műanyag zacskóba vagy más alkalmas csomagolásba, ezután hagyja el és biztosítsa be a helyiséget.
- ✓ Mosson kezet vízzel és szappannal.
- ✓ Az eseményt jelentse a 158 vagy a 112 segélyvonal számán.
- ✓ Kövesse a mentőegységek utasításait.
- ✓ Az illetékes mentőegység a csomagot átveszi Öntől és elszállítja a tartalmának kivizsgálására.
- ✓ Őrizze meg nyugalmát és lélekjelenlétét.

Ha Ön terrortámadás tanúja:

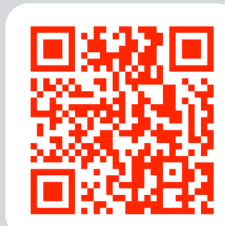
- ✓ Rejtőzzön el egy megfelelő épületben és őrizze meg a nyugalmát.
- ✓ Hívja a 158 vagy 112 számot, ezenfelül feleslegesen ne telefonáljon.
- ✓ Tartsa be az illetékesek által kiadott utasításokat.
- ✓ Ha ezzel nem veszélyezteti saját magát, nyújtson segítséget azoknak, akiknek szüksége van rá.
- ✓ Kövesse az információkat a hivatalos kommunikációs csatornákon.
- ✓ Ne osszon meg felvételeket a közösségi hálókön, vissza lehet velük élni.

FONTOS LINKEK

Rendkívüli események idején az élet és egészség védelmével kapcsolatos friss információkat a **www.minv.sk** weboldalon talál

Kövesse a minisztérium információit a közösségi hálókön is:
Facebook: Polgári védelem & 112 **Instagram: civilnaochrana**

Friss hírek a meteorológiai és hidrológiai figyelmeztetésekkel kapcsolatban a **www.shmu.sk** weboldalon talál

BIZTONSÁGOS ÉS ELLENÁLLÓ SZLOVÁKIA

MINISTERSTVO
VNÚTRA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

